

Kommunledningskontoret

Datum:
2025-01-23Diarienummer:
KSN-2025-00022Handläggare:
Sara-Carin Öhman

Inlämnade interpellationer till kommunfullmäktige 27 januari 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** interpellationen om räddningstjänsten på landsbygden från Kent Kumpula (SD) inte får ställas, samt
2. **att** övriga interpellationer får ställas och besvaras på kommunfullmäktiges kommande sammanträde.

Ärendet

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här sin bedömning:

Interpellationen om räddningstjänsten på landsbygden innehåller frågor som har behandlats av kommunfullmäktige i maj 2024 i form av en motion. Debatt och beslut har därmed skett i närtid varav bedömningen är att interpellationen inte får ställas.

Övriga interpellationer får ställas och besvaras på kommunfullmäktiges kommande sammanträde.

Inlämnade interpellationer

- Interpellation angående vägunderhåll från Jonas Petersson (C)
- Interpellation om elevhälsa från Olle Romlin (C)
- Interpellation om ett liberaliserat strandskydd från John Manders (M)
- Interpellation om extrapengar till kulturhuvudstadsåret från Mattias Johansson (C)
- Interpellation om kvinnojourernas finansiering från Ehsan Nasari (C)
- Interpellation om räddningstjänsten på landsbygden från Kent Kumpula (SD)
- Interpellation om Saturnus från Jonas Segersam (KD)

Interpellation angående vägunderhåll

Ändamålsenliga gator och vägar är en förutsättning för att medborgarnas vardag ska fungera och kommunens övriga verksamhet utföras enligt plan. Bristande underhåll av gator och vägar medför därmed risk att kommunen inte fullgör sitt uppdrag, både ur ett ekonomiskt- och ett verksamhetsperspektiv. Därför är det viktigt att kommunen säkerställer att underhållsbehovet av gator och vägar tillgodoses. I detta ingår att vidmakthålla gatu-/vägnätets funktion och prestanda.

En granskning av kommunens underhåll av gator och vägar genomfördes år 2022 av kommunrevisionen. Resultatet av den granskningen visade att gatu- och samhällsmiljönämnden inte uppfyllde ett ändamålsenligt underhåll.

I den uppföljande granskningen som har gjorts under 2024 är den samlade bedömningen att gatu- och samhällsbyggnadsnämnden fortfarande inte säkerställer ett ändamålsenligt underhåll av gator och vägar.

Med anledning av ovan ställer jag följande frågor till gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande Rafael Waters (S):

1. Varför klarar nämnden fortfarande inte av att säkerställa ett ändamålsenligt underhåll av gator och vägar?
2. Medborgarundersökningen om skötsel av gator och vägar visar ett sjunkande index i Uppsala, från att tidigare ha legat något över genomsnittet för större städer till att nu ligga något under. Hur planerar du att vända denna utveckling?
3. När kan Uppsalaborna förvänta sig att Uppsala kommun uppfyller sina åtaganden vad gäller underhåll av gator och vägar?

Jonas Petersson

2025-01-21

Interpellation om elevhälsan

Enligt skollagen (2010:800, kap. 2 § 25) ska alla elever i grundskolan och gymnasieskolan ha tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och syfta till att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. En stark och fungerande elevhälsa är avgörande för att säkerställa att alla elever ges likvärdiga möjligheter att nå sin fulla potential, både akademiskt och personligt.

Trots skollagens krav framkommer det att grundskolan i Uppsala kommun endast med stor ansträngning klarar av att uppfylla lagens intentioner gällande tillgången till elevhälsa för samtliga enheter. Detta utgör en betydande risk för elevernas välbefinnande och deras möjlighet att klara av sin skolgång. Brister i elevhälsan kan leda till ökade studieavbrott, försämrad psykisk hälsa och ökade kostnader för kommunen i form av framtida insatser.

Det är dessutom alldeles för få skolor som har tillräckliga resurser för att säkerställa att elevhälsan kan utföra sitt hälsofrämjande arbete, särskilt inom grundskolan.

Det är av yttersta vikt att Uppsala kommun inte bara lever upp till sina skyldigheter enligt skollagen, utan också strävar efter att bli ett föredöme inom det hälsofrämjande arbetet. En fullgod elevhälsa är inte bara en rättighet för eleverna, utan också en investering i kommunens framtid.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till utbildningsnämndens ordförande Eva Christiernin (S):

1. Vilka är de huvudsakliga orsakerna till att grundskolan i Uppsala kommun har svårt att fullt ut uppfylla skollagens krav på tillgång till elevhälsa?
2. Vilka konkreta åtgärder planeras eller genomförs för att säkerställa att alla elever i kommunen får tillgång till den elevhälsa de har rätt till enligt lag?
3. Varför säkerställer inte ni i kommunens politiska styre (S-V-MP) att elevhälsan har resurser och förutsättningar för att fullt ut klara av det hälsofrämjande uppdraget?

Olle Romlin (C)

2025-01-21

Interpellation från John Manders (M) om ett liberaliserat strandskydd

Regeringen meddelande nyligen att reglerna för strandskydd ska uppdateras och liberaliseras för att förenkla för markägare att bruka sin mark. Detta i ljuset av att dagens regler är långtgående och försvårar eller rentav omöjliggör bebyggelse till följd av vattendrag där det är tveksamt om strandskyddets syfte uppfylls.

Ett exempel på detta är markägare som riskerar att hindras från att stycka av mark till följd av mindre, och ibland självanlagda vattendrag. Det inskränker både den enskildes frihet och nödvändiga möjligheter för exempelvis jordbruksfastigheter att verka.

I takt med att Uppsala växer kan detaljplaneförfarandet komma att påverkas av strandskyddet på sätt som hindrar och fördyrar bostadsbyggandet onödigt mycket. Det är både dåligt för uppsalaborna, näringslivet och kommunens utveckling.

I förslaget kommer mindre sjöar och vattendrag (smalare än 2m i bredd), samt anlagda vattendrag som är tillkomna efter 1975, helt att undantas från strandskyddet. Därutöver undantas även detaljplaneändringar som tidigare varit undantagna från strandskydd. Vidare luckras även dispenskraven upp. Kommunerna förslås även ges en större roll i framtida strandskyddsörfaranden.

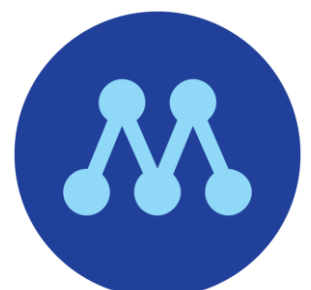
Strandskyddet är föråldrat och stelbent och är idag allt för ofta ett hinder för attraktiv tillväxt och en livskraftig landsbygd.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga ansvarigt kommunalråd för klimat- och miljö Linda Eskilsson (MP):

- Hur många sjöar och vattendrag i Uppsala kommun skulle omfattas av det nya regelverket och vilka är dessa?
- Vilka åtgärder vidtar kommunen för att förbereda för och underlätta implementeringen av det nya liberaliserade strandskyddet?

John Manders (M)

2025-01-20

Interpellation om budgetmedel avsatta för Kulturhuvudstadsåret 2029

Trots långa och många förberedelser står det nu klart att Uppsala kommuns planer på att bli Europas Kulturhuvudstad 2029 gått om intet. Den 6 december tilldelades istället Kiruna kommun arrangemanget.

Beskedet ändrar förutsättningarna för några specifika anslag som fullmäktige beslutat om i Mål och budget för 2025 och 2026. Ursprungligen avsattes totalt 14 miljoner kronor, fördelat på 6 miljoner 2025 och 8 miljoner 2026, till posten "Kulturlyft inför kulturhuvudstadsåret 2029", med plan för att 2027 fylla på med ytterligare 10 miljoner kronor.

Men trots den nya situationen, har styret ombett Kultur- och fritidsförvaltningen att gå vidare med de satsningar och projekt som planerats med sikte på Kulturhuvudstadsåret. Projektledaren för ansökningsprocessen utses nu till projektledare för "Kulturlyftet" kommande två år, vars konkreta inriktning hittills endast är "att använda kulturens kraft i stadsutvecklingen".

Givet att Uppsala inte blir Europas Kulturhuvudstad 2029, vore det långt rimligare om styret prioriterade på annat sätt. De extra anslagen om 14 miljoner, borde självfallet användas för att i viss mån kompensera de nedskärningar som skett i de ordinarie verksamheterna inom förvaltningen de senaste åren. Vänge bibliotek finns inte mer, biblioteksbusarna på landsbygden har minskat i turtäthet, Stenhagens Kulturcentrum stängs helt under 2025 och vakanser inom Kulturskolan samt vid fritidsklubbarna tillsätts ej – för att ta några exempel. Därutöver har lokalt förankrade kulturarrangemang, såsom Uppsala internationella gitarrfestival, Music in the Garden och Uppsala Internationella Litteraturfestival fått minskade bidrag från kommunen.

Jag vill därför fråga kommunstyrelsens ordförande och ansvarigt finanskommunalråd Erik Pelling (S):

1. Varför går styret vidare med satsningarna på ett Kulturlyft tänkt för ett arrangemang kommunen ändå inte kommer att stå värd för samtidigt som man genomfört nedskärningar i de ordinarie kulturverksamheterna?
2. Har styret gjort någon analys av hur det 14 extra miljonerna kan användas i kärnverksamheterna inom Kultur- och fritidsförvaltningen, exempelvis biblioteken, fritidsklubbarna och Kulturskolan

Mattias Johansson (C)
2025-01-21

Interpellation om kvinnojourernas finansiering

Våld i nära relationer är ett av de största folkhälsohotet i dagens samhälle. Behovet av stöd och hjälp är konstant, vilket kräver flera oberoende organisationer och insatser som kan möta dessa behov. Många barn som bevittnar och upplever våld blir själva utsatta, vilket innebär stora risker för både deras fysiska och psykiska hälsa

Att minska våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor är inte bara en moralisk skyldighet, utan även en samhällsekonomisk investering. Enligt studier uppskattas de direkta kostnaderna för vård och samhällsinsatser till följd av våld mot kvinnor i Sverige till 2,5–3,5 miljarder kronor årligen. Denna siffra inkluderar dock inte de långsiktiga samhällsekonomiska effekterna, såsom arbetsbortfall vid sjukskrivning, sociala insatser och konsekvenser för barn som bevittnar eller själva utsätts för våld.

Kvinnjourerna erbjuder en lågtröskelverksamhet där stöd kan fås anonymt och utan journalföring, vilket gör det enklare för många att söka hjälp hos dem istället för hos en myndighet. Dessa verksamheter utgör ett viktigt komplement till det stöd som kommunen erbjuder. Därför borde det ligga i Uppsala kommuns intresse att säkerställa att kvinnojourerna har goda förutsättningar att fortsätta sitt arbete, särskilt med tanke på det ökande behovet av stöd.

Uppsala kommun har dessutom en så kallad nollvision för våld i nära relationer. Denna vision borde rimligtvis återspeglas i de ekonomiska prioriteringar som görs i kommunens budget.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till socialnämndens ordförande Hanna Victoria Mörck (V):

1. Varför har det politiska styret (S-V-MP) inte prioriterat att ge Uppsala kvinnojour och övriga kvinnojourer full finansiering för deras verksamhetsbehov i Mål och budget för 2025?
2. Uppsala kommun har en nollvision för våld i nära relationer. På vilket sätt är beslutet att inte ge full finansiering till de kvinnojourer som verkar i kommunen förenligt med denna vision?

Ehsan Nasari (C)

2025-01-21

Interpellation om räddningstjänsten på landsbygden

Redan i november 2023 föreslog jag i en motion att Uppsala kommun snarast köper in en begagnad tankbil och skänker den till Skyttorps brandstation, för att minska utryckningstiderna på landsbygden och för att öka beredskapen och nyttjandegraden av stationerad personal.

För bara två miljoner kronor hade vi kunnat få en tankbil med vatten att släcka bränder med till Skyttorps brandstation, något som är av yttersta vikt eftersom samtliga brandposter i Skyttorp är belagda med användningsförbud och eftersom brandstationen idag saknar tillgång till en tankbil med släckvatten.

På kort tid har Skyttorp i slutet av 2024 haft inte mindre än två bränder i bostadshus, och ett tredje skarpt brandtillbud hade jag personligen hemma hos mig i Stavby.

Tre brandstationer larmades ut till brandincidenten hemma hos mig, men stationen med näst snabbast utryckningstid fick istället för att rulla ut och hjälpa till, sitta på händerna och se stationer med längre utryckningstid bli inkallade. Det här hände förmodligen på grund av att Skyttorps brandstation inte har något så grundläggande som en tankbil med vatten att släcka bränder med.

Vid villabranden i Skyttorp 29 november larmades tankbilar med vatten ut från Uppsala och Österbybruk till släckningsarbetet, och ingen från Skyttorps brandstation som givetvis var först på plats kunde gå in i huset och söka efter överlevande eller släcka, inte innan förstärkningen från Storbreta anlände. Det gav en effektiv försening av räddningsarbetet med hela 19 minuter, om någon varit kvar i huset hade deras liv troligen inte gått att rädda.

Vid villabranden i Skyttorp 17 december var det en ren tur att en brandman bodde bara några meter bort. Han kunde snabbt ingripa med ett flertal pulversläckare och kunde därmed förhindra att hela huset stod i lågor. Vad hade hänt om den hjälten inte var hemma och kunde ingripa innan branden tog sig rejält?

Hade Skyttorps brandstation än en gång fått stå och invänta tankbilar med vatten i närmare tjugo minuter, innan de kunde släcka och rädda huset?

Måste människor dö innan övriga partier reagerar på hur dumsnålt det är att ha en brandstation som saknar en tankbil med släckvatten, så de kan släcka en villabrand?

Uppsalas landsbygd behöver ha ett fullgott skydd från räddningstjänsten, med brandstationer som har både tillräcklig bemanning för att kunna genomföra rökdykning utan förstärkning och med egna tankbilar med släckvatten.

Självklart måste livräddande åtgärder kunna initieras omedelbart när första enheten kommer fram, och inte behöva sitta i uppemot tjugo minuter och invänta tankbilar med vatten från andra stationer.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Varför vill Uppsala kommun inte skänka en tankbil med vatten till Skyttorps brandstation, för att förstärka räddningstjänsten och förkorta utryckningstiderna på landsbygden?
- Om människoliv går förlorade i nästa brandincident på landsbygden där räddningstjänsten måste stillasittande se på och invänta tankbilar med vatten från andra brandstationer innan livräddande insatser kan påbörjas, kommer styret i Uppsala kommun att prioritera annorlunda då?

Uppsala 16 januari 2025

Kent Kumpula
Ledamot, Sverigedemokraterna

Saturnus i Uppsala

Uppsala kommun präglas av våra universitet, och särskilt Uppsala universitet som funnits i staden sedan snart 550 år. Många namnkunniga forskare har satt sin prägel på stadsbilden – Anders Celsius ihågkommes genom Celsiushuset på gågatan och sin grav i Gamla Uppsala kyrka, Carl von Linné genom Linnéträdgården, Linnés Hammarby och Linnés Sävja och Olof Rudbeck genom Anatomiska teatern på Gustavianum och för den delen Linnéträdgården som det egentligen var han som inrättade.

Uppsalas vetenskapliga profil skulle kunna lyftas fram mycket mer, exempelvis genom min motion om att uppmärksamma bemärkta Uppsalabor som välvilligt behandlades av KF 20180528, och som skulle innebära att man gör en slags "Hall of fame" som den på Arlanda exempelvis på Uppsala Resecentrum. Eller den motion av Mohamad Hassan om att lägga in periodiska systemet som installation på gågatan som lika välvilligt behandlades i KF 20170227.

Astronomi är också en del av Uppsala universitets verksamhet, vilket föranledde exempelvis den blivande svenske statsministern Hjalmar Branting att tillbringa fyra år i vår stad i sin ungdom för studier i ämnet. Vi har observatoriet som ett minne av denna livaktiga verksamhet, och vid ovan nämnda Celsiushus placerades i samband med det internationella astronomiåret 2009 en modell av Saturnus måne Titan.

Vad var då anledningen till kopplingen mellan Celsiushuset och Saturnus måne?

Jo, under juledigheterna har jag satt mig in i en modell av Solsystemet vars himlakroppar är utplacerade i vårt land. 1998 kom de två forskarna Gösta Gahm och Nils Brenning på idén att göra den då ganska nybyggda Globen i Stockholm till Solen i en skalenlig modell (skala 1:20 miljoner) av vårt solsystem kallat "Sweden Solar System". Raskt byggdes Merkurius (25 cm i diameter) upp vid Stadsmuséet i Stockholm, Venus vid Stockholms gamla observatorium, och Jorden (samt vår måne) inne på Naturhistoriska riksmuséet, och så vidare norrut. Senare har exempelvis Pluto utanför Delsbo i Hälsingland tillkommit, och för några år sedan en modell av Jupiter i form av en lysande ring med en diameter på 7,1 meter uppe under taket på Clarion Hotell i Sky City på Arlanda. Även Jupiters månar finns på plats där.

Men Saturnus då – ja skalenligt hamnar denna stora planet i Uppsala, men det pinsamma är att just den planeten är den enda som ännu inte uppförts i Sweden Solar System, efter mer än ett kvartssekel! Som nämnt uppmärksammades Saturnus i Uppsala 2009 genom sina månar, skolprojekt och en matta på gågatan vid Celsiushuset, men något mer har det inte blivit. En försvårande omständighet har naturligtvis varit att modellen blir 6,1 meter i diameter, och upp till 14 meter om man tar med ringarna.

Men, borde vi inte få bukt med denna pinsamhet? Planer finns, exempelvis att uppföra en modell utanför Ångström eller i Observatorieparken (se filmen <https://www.swedensolarsystem.se/saturnus/>) . Men, som så ofta i Uppsala, har det mest stannat vid idéer och akademiska samtal.

Jag tror att kommunen skulle kunna bidra till att komma framåt i frågan. I samarbete med Uppsala universitet och med finansiering från privata aktörer kan Uppsala få den rättmätiga plats i Solsystemet som Swedish Solar System ger oss möjlighet till! Med tanke på att det också finns pengar avsatta i budgeten för kulturhuvudstadsåret så borde det även finnas möjlighet för Uppsala kommun att bidra ekonomiskt i processen.

På så vis kan vi slippa besvikna besökare i Uppsala, som varje år besöker Sweden Solar System med utgångspunkt i globen, bara för att upptäcka att Saturnus inte finns här.

Jag vill därför fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S)

- Vad har Uppsala kommun hittills gjort för att en modell av Saturnus ska komma på plats i vår stad?
- Vad anser du att kommunen bör göra framöver för att inte Uppsala ska vara den enda plats/kommun i Sverige som saknar sin modell av en planet i Solsystemet?
- Med tanke på att vi inte blev nominerade till europeisk kulturhuvudstad så har vi pengar i budgeten som kan användas för detta, är du beredd att verka för det?

Jonas Segersam (KD)

Uppsala 2025-01-20